

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE HARICHOVCE ZMENY A DOPLNKY č.1 NÁVRH

**VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA
POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY
A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKÉ ÚČELY**

Schvaľovacia doložka:

Označenie schvaľovacieho orgánu: Obecné zastupiteľstvo v Harichovciach

Číslo uznesenia a dátum schválenia:

Číslo VZN, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce :

Oprávnená osoba: Ing. Lubomír Belej – starosta obce:

september 2023

Obstarávateľ : **Obec Harichovce**
Obecný úrad Harichovce,
Ul. 1. mája 25, 053 01 Harichovce

Zastúpený : Ing. Lubomír Belej – starosta obce
IČO : 00329096
DIČ : 2020717644

Spracovateľ : **Invest Leasing, s. r.o.**
Duchnovičovo námestie 1, 080 01 Prešov

Zastúpený : Ing. arch. Jozef Kužma – konateľ
IČO : 31413056
DIČ : 2021063704

Hlavný riešiteľ : Ing. arch. Jozef Kužma – autorizovaný architekt
Číslo osvedčenia : 1203 AA

Zodpovedný riešiteľ : Ing. Ján Stano

Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácií obcí a regiónov podľa § 2a zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je Ing. Ján Kunák s registračným číslom preukazu 314 vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 09.11.2012.

OBSAH

textová časť

1. Úvod
2. Prírodné podmienky, poľnohospodárska pôda, poľnohospodárska výroba, lesná pôda, lesné hospodárstvo
3. Navrhované zdôvodnenie urbanistického riešenia územného plánu
4. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely

tabuľková časť

- Tabuľka č.1: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch v hraniciach zastavaného územia obce Harichovce
- Tabuľka č.2: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch mimo zastavaného územia obce Harichovce
- Tabuľka č.3: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v obci Harichovce

grafická časť

- Výkres č.8: Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely, M 1:5 000, obce Harichovce

1. ÚVOD

Dôvodom obstarávania a spracovania Zmien a doplnkov č. 1 ÚPN obce Harichovce, sú požiadavky, ktoré vyplynuli z územnotechnických zmien a z aktuálnej požiadavky a dopytu, ktoré boli prerokované a schválené obecným zastupiteľstvom v Harichovciach na 27. zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Harichovce dňa 26.08.2022 – Uznesením č. 249/2022.

K zmene dochádza vo funkčnom využití plôch zelene na plochy rodinných domov.

Keďže došlo k zmene funkčného využitia územia, bolo potrebné obstarat' Zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu obce Harichovce.

Z tohto dôvodu vyplynula potreba vypracovať nový územný plán obce Harichovce, ako dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja, ako aj z dôvodu potrieb komplexného zhodnotenia súčasného potenciálu obce a určenia rozvojových cieľov. Z tohto dôvodu bol v auguste 2019 obcou Harichovce obstaraný nový územný plán, ktorý bude predovšetkým:

- základným nástrojom pre riadenie celého investičného procesu v obci, počas platnosti územného plánu obce,
- umožňovať priechodnosť investičných zámerov, to znamená konkrétnej povoloľovacej činnosti navrhutej v územnom pláne, pri následnom vydávaní územných rozhodnutí a stavebných povolení,
- záväzným podkladom pre koordináciu zámerov výstavby v území,
- záväzným podkladom pre projektovanie dopravnej, technickej a sociálnej vybavenosti v obci,
- umožňovať realizáciu stavieb verejnoprospešného charakteru, kde nie je daný súhlas vlastníkov pozemkov s ich výstavbou a to tým, že vymedzí verejnoprospešné stavby v danom území v zmysle stavebného zákona.

Územný plán bol objednaný aj z dôvodu aktuálnej potreby pre operatívne rozhodovanie pri riadení a usmerňovaní územného rozvoja obce.

ZaD č. 1 Územného plánu obce Harichovce v určenom rozsahu sú v súlade so zadávacím dokumentom pre ÚPN obce.

Základné východiskové podklady použité pri spracovaní prílohy Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely boli:

- hranica súčasne zastavaného územia k 1.1.1990,
- bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ) z Výskumného ústavu pôdoznectva a ochrany pôdy,
- úhrnné hodnoty druhov pozemkov
- komplexný urbanistický návrh

2. PRÍRODNÉ PODMIENKY, PÔDNY FOND, POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a pracovné príležitosti.

Obec Harichovce sa nachádza severne od mesta Spišská Nová Ves v povodí Levočského potoka v čiastkovom povodí rieky Hornád. Územie obce Harichovce je v dotyku s obcami –Iliašovce, Odorín, Danišovce a mesto Spišská Nová Ves v okrese Spišská Nová Ves okolie a mesto Levoča v okrese Levoča (PSK). V ÚPN O prípadné návrhy súvisiace so záujmovým územím budú riešené len na území obce.

Katastrálne územie z hľadiska geomorfologického členenia územia Slovenskej republiky (podľa Mazúra a Lukniša) patrí do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincie Vnútorne západné Karpaty, oblasti Tatransko - Fatranskej,, celku Hornádska kotlina.

Územie obce budujú paleogénne súvrstvia vápнитých ílovcov, slieňov a pieskovcov a kotlinovú výplň tvoria vnútrokarpatské paleogénne pieskovce a zlepenca. Pieskovcové vrstvy sú obyčajne 5-30 cm hrubé, ojedinele s lavicami do 50 cm. Ílovce tvoria v týchto vrstvách asi (25 %) sú sivé, vápnité.

K. ú. leží v nadmorskej výške od 437 m n. m. do 638 m. n. m. .

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie**, v katastrálnom území obce Harichovce výrazne prevažuje rajón pieskovcovo-zlepencových hornín, ktorý je v alúviu Levočského potoka striedaný rajónom údolných riečnych náplavov, v oblasti výskytu riečnych terás rajónom náplavov terasových stupňov, v malej miere na ostatnom území aj rajónom deluviálnych sedimentov.

Pestrosť reliéfu a geologického podložia sa odzrkadľuje v pôdnych typoch, kde sa prejavuje vertikálna stupňovitosť pôd: kambizeme (hnedé pôdy) plytké zo skupiny mezobázických pôd a hnedé pôdy nenasýtené zo skupiny oligobázických pôd vo vyšších partiách katastra.

Z hľadiska klimatických regiónov pre bonitačný informačný systém (Džatko, Mašát, Cambel, 1989) ide o klimatický región 07 – mierneteplý a mierne vlhký a región 08 mierne chladný, mierne vlhký.

Oblasť	Klimatický región	TS>10oC	td<5°C	T jan. °C	T veget°C
Mierne teplá	07 - mierne teplý, mierne vlhký	2500-2200	215	-2 až -5	13 - 15
Mierne chladná	08 – mierne chladný, mierne vlhký	2200-2000	208	-3 až -6	12 - 14

TS>10°C - suma priemerných denných teplôt nad 10°C

td<5°C - dĺžka obdobia s teplotou nad 5°C v dňoch

T jan°C - priemerná teplota vzduchu v januári

T veget°C - priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV.-IX.)

V rámci širšie riešeného územia Hornádskej kotliny je evidovaný hydrogeologický rajón PQ 115 Paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny (určujúcim typom priepustnosti na území tohto hydrogeologického rajónu je pórová priepustnosť).

Využitelné množstvo podzemných vôd sa v tomto hydrogeologickom rajóne v povodí Hornádu pohybujú v intervale od 250 do 400 l.s⁻¹.

Podzemné vody v tomto prostredí sa tvoria okrem infiltrácie zo zrážkových a povrchových vôd i prestupovaním vôd z príľahlých sprašových hornín.

Riešené územie a jeho bližšie okolie nie je príliš bohaté na výskyt minerálnych vôd.

POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA

Plocha	ha	%
orná pôda	105	9,72 %
lúky a pasienky	373	34,54 %
záhrady, ovocné sady	18	1,67 %
lesy	447	41,39 %
vodné plochy	21	1,94 %
zastavané plochy	73	6,76 %
ostatné	43	3,98 %
Celkom:	1080	100,00 %

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, www.katasterportál.sk

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že zornenie je 105 ha čo predstavuje 10 % z celkovej výmery. Negatívne vplyvy poľnohospodárskej veľkovýroby spojené s hrubými zásahmi do prírodných ekosystémov nie sú v porovnaní s inými regiónmi veľmi výrazné.

Charakteristika základných pôdnych predstaviteľov v riešenom území vyplýva z kategorizácie pôd podľa kódovania bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto hlavné pôdne jednotky :

Kód	Označenie	Charakteristika
11	FMG	fluvizeme (glejové), stredne ťažké (lokálne ľahké)
63	KMm	kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
69	KMg	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
70	KMg	kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
75	KM, RA	kambizeme (typ) v komplexe s rendzinami, (kambizeme prevládajú), stredne ťažké až ťažké
78	KM	kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
82	KM	kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké
90	RAm	rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
92	RAm	rendziny typické na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

V nasledujúcej tabuľke sú vyhodnotené vybrané ukazovatele kvantitatívnych a kvalitatívnych vlastností pôdy v katastrálnom území obce Harichovce:

7 kód	skup. kval.	TPK	pôdny typ	pôdny druh	sklonitosť ^o	expozícia	skeletovitosť ^o	hĺbka
0711002	5	O 5	FMG	Hlinitá	0 - 3°	rovina	bez skeletu	nad 60 cm
0811002	6	O 6	FMG	Hlinitá	0 - 3°	rovina	bez skeletu	nad 60 cm
0863242	6	O 6	KMm	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0863442	7	OT 3	KMm	Hlinitá	7 - 12°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0863452	7	OT 3	KMm	Hlinitá	7 - 12°	Z a V	slabá	pod 30 cm
0869242	6	O 7	KMg	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	slabá	30 -60 cm
0869445	7	OT 3	KMg	Piesočno - hlinitá	7 - 12°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0870243	7	OT 3	KMg	Ílovito -hlinitá	3 - 7°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0870343	8	OT 3	KMg	Ílovito -hlinitá	3 - 7°	S	stredná	30 -60 cm
0870443	8	OT 3	KMg	Ílovito -hlinitá	7 - 12°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0870543	8	OT 3	KMg	Ílovito -hlinitá	7 - 12°	S	stredná	30 -60 cm
0875242	7	O 7	KM, RA	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0875442	7	O 7	KM, RA	Hlinitá	7 - 12°	Z a V	stredná	30 -60 cm
0878262	8	T 4	KM	Hlinitá	3 - 7°	Z a V	stredná	pod 30 cm
0878362	8	T 4	KM	Hlinitá	0 - 3°	Z a V	stredná	pod 30 cm
0878462	8	T 4	KM	Hlinitá	7 - 12°	J	stredná	pod 30 cm
0878562	8	T 4	KM	Hlinitá	7 - 12°	S	stredná	30 -60 cm
0882672	9	T 4	KM	Hlinitá	12 - 17°	J	silná	30 -60 cm
0882682	9	T 4	KM	Hlinitá	12 - 17°	Z a V	silná	30 -60 cm
0882683	9	T 4	KM	Ílovito -hlinitá	12 - 17°	Z a V	silná	30 -60 cm
0882882	9	T 4	KM	Hlinitá	17 - 25°	Z a V	silná	30 -60 cm
0890462	8	T 4	RAm	Hlinitá	7 - 12°	Z a V	stredná	pod 30 cm
0890463	9	T 4	RAm	Ílovito -hlinitá	7 - 12°	Z a V	stredná	pod 30 cm
0892682	9	T 4	RAm	Hlinitá	12 - 17°	Z a V	silná	30 -60 cm
0892683	9	T 4	RAm	Hlinitá	12 - 17°	Z a V	silná	30 -60 cm
0892782	9	T 4	RAm	Ílovito -hlinitá	12 - 17°	S	silná	30 -60 cm

POZN: Zvýraznené sú pôdy chránené v zmysle §1, ods. 3 a prílohy č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z.

POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Harichovce dominujú trvalé trávne porasty (373,8 ha), len pomerne malú plochu zaberá orná pôda (105,1 ha). V obci hospodári len malý počet samostatne hospodáriacich roľníkov.

Poľnohospodársku pôdu pozostávajúcu z 105,1 ha ornej pôdy obhospodarujú Pozemkové spoločenstvo – Urbariát, spoločnosť VK Agro a HOR, s.r.o.

Poľnohospodárska činnosť je zameraná na rastlinnú prvovýrobu.

Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) do 1.-4. kvalitatívnej skupiny sa v katastrálnom území obce Harichovce nenachádza.

Rastlinná výroba je zameraná predovšetkým na pestovanie obilnín, okopanín, krmovín a technických plodín.

V katastrálnom území Harichovce sa v severnej a južnej časti obce nachádza nefunkčný hospodársky dvor. V severnej časti obce sú v súčasnosti umiestnené prevádzky skladov a občianskej vybavenosti.

S rozvojom poľnohospodárskej výroby sa v obci neuvažuje.

Podľa prílohy č. 2 „Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sa na území obce Harichovce nachádzajú tieto BPEJ 0711002, 0770243, 0811002, 0863242, 0863442, 0863452, 0869242, 0869445, 0870243, 0875242

Rastlinná výroba je zameraná predovšetkým na pestovanie obilnín, okopanín, krmovín a technických plodín.

Zeleň trvalých trávnych porastov je v krajinej štruktúre plošne najviac zastúpená, má vysokú ekologickú hodnotu a je významným krajinným prvkom.

Územný plán navrhuje:

- zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji pred ich zástavbou,
- vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na udržanie ekologickej stability územia udržiavaním a obnovou zdravých trvalých porastov s cieľom zachovania krajinného rázu poľnohospodárskej krajiny,
- vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd a zosuvy svahov.

Vzhľadom na územný potenciál obce je možné uvažovať s pestovaním a využitím technických plodín pre zásobovanie teplom ako obnoviteľným zdrojom energie. Územný plán nerieši žiadne významné doplnenie krajnotvornej zelene.

ÚPNO má spracovanú prílohu „Vyhodnotenie dôsledkov navrhovaných stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde“ v súlade s vyhláškou č. 508/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

MELIORAČNÉ ZARIADENIA

Po preverení dostupných mapových podkladov sa v k. ú. Harichovce nachádzajú:

- odvodňovací kanál krytý K2 (evid. Č. 5409 112 009), ktorý bol vybudovaný v r. 1990 s celkovou dĺžkou 0,098 km v rámci stavby „OP ŠM Spišská Nová Ves“
- odvodňovací kanál otvorený A (evid. Č. 5409 007 001), ktorý bol vybudovaný v r. 1961 s celkovou dĺžkou 0,344 km v rámci stavby „OP ŠM Harichovce“

V k. ú. Harichovce bolo vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom. Vlastníctvo k tomuto zariadeniu nie je známe.

V prípade melioračnej kostry je potrebné zachovať a rešpektovať ochranné pásmo 5 m od brehovej čiary. Prípadné križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s odvodňovacími kanálmi je potrebné realizovať podľa STN 73 6961 „križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z roku 1983.

LESNÉ POZEMKY, LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesné a pozemkové hospodárstvo v katastri obce Harichovce realizuje Urbariát, pozemkové spoločenstvo Harichovce s administratívnou budovou v pri športovom areáli ŠK Harichovce.

Na území obce Harichovce sa nachádzajú lesné porasty o výmere 446 ha, čo tvorí 42 % z celkovej plochy na ktorých hospodária štátne lesy SR. Dominantný podiel na výmere lesných porastov v území obce majú hospodárske lesy.

Plochy ochranných lesov a plochy lesov osobitného určenia sa v katastrálnom území obce nenachádzajú. V zastúpení lesných typov prevažujú lesy ihličnaté s prevahou jedle a smreka, s prímiesou javora, jaseňa a smrekovca. Z pohľadu vekových tried prevládajú vekové triedy 5 a 6, prevládajú v nich porasty dvojetážové, ktoré už boli rozpracované v predchádzajúcom decéniu a obnova pokračuje formou okrajových clonených rubov v pásach na 1 až 2 výšky porastu. Drevná hmota je spracovávaná na pílach mimo územia obce. V územnom pláne je potrebné navrhnuť spôsob využitia odpadovej drevnej hmoty pre zásobovanie teplom ako obnoviteľným zdrojom energie.

Plán starostlivosti o lesy pre Lesný hospodársky celok Levoča je platný na roky 2018 – 2027, ktorý pre hospodárenie na lesnom pôdnom fonde je potrebné považovať za záväzný. V území pôsobí Poľovnícke združenie Harichovce.

V prípade zmeny kultúry je potrebné dodržať ustanovenia zákona číslo 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 12/2009 o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov.

3. NAVRHOVANÉ ZDÔVODNENIE URBANISTICKÉHO RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obytné územie:

Zmeny a Doplnky č. 1 Územného plánu obce pre optimálnu organizáciu zástavby v týchto lokalitách o výmere cca 1 260 m²,

Spolu sú navrhované 3 rodinné domy.

Cestné komunikácie:

Zmeny a Doplnky č. 1 Územného plánu obce rieši nové miestne obslužné komunikácie, ktoré sú navrhované pre zabezpečenie dopravnej obsluhy navrhovaných plôch bývania. (plochy miestnych komunikácií 98 a 99)

Údaje o výmerách sú získané počítačovou metódou na mapových podkladoch použitých pre riešenie územného plánu a preto sa tieto nemusia zhodovať s údajmi evidencie nehnuteľnosti. Pre riešenie územného plánu obce a vyhodnotenia záberov PP a LP sú postačujúce.

4. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Tabuľka č.1: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch zastavanom území katastri obce Harichovce

Funkčné využitie	Číslo lokality	Katastrálne územie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Melioračné opatrenia	Alternatíva	Poznámka	
				spolu v ha	z toho				
					Odv. skup. /BPEJ				výmera v ha
SPOLU			00-00-00	00-00-00		00-00-00			

Tabuľka č.2: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch mimo zastavaného územia katastra obce Harichovce

Funkčné využitie	Číslo lokality	Katastrálne územie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Melioračné opatrenia	Alternatíva	Poznámka	
				spolu v ha	z toho				
					Odv. skup. /BPEJ				výmera v ha
Plocha rodinných domov	97	Harichovce	00-10-45	00-10-45	9/0892682	00-00-00			
Komunikácie	98	Harichovce	00-01-37	00-01-37	9/0892682	00-01-37			
	99	Harichovce	00-00-78	00-00-78	9/0892682	00-00-78			
SPOLU			00-12-60	00-12-60		00-12-60			

Tabuľka č.3: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov v obci Harichovce

Záber poľnohospodárskej a lesnej pôdy v ha	Celkový záber	Poľnohospodárska pôda	Lesná pôda	Ostatná nepoľnohospodárska pôda	Chránená pôda	Odvodnenie
Mimo hranice zastavaného územia	00-00-00	00-00-00	-	00-00-00	00-00-00	-
V hraniciach zastavaného územia	00-12-60	00-12-60	-	00-00-00	00-00-00	-
Spolu	00-12-60	00-12-60	-	00-00-00	00-00-00	-